

HRUP V OKOLJU

Raven zvočnega tlaka podajamo v decibelih (dB), višina tona pa je izražena s frekvenco, katere enota je Hertz (Hz). Najmanjši zvočni tlak, ki ga človeško uho zazna, imenujemo prag slišnosti in je ovrednoten z 0 dB. Zvočni tlak, pri katerem je jakost hrupa nevzdržna in se pojavi bolečina, imenujemo prag bolečine in ima vrednost okrog 120 dB. Slišno frekvenčno področje se s starostjo človeka zožuje, vendar pri neokvarjenem sluhu človek še vedno zaznava vse frekvence v zvočnem spektru. Pri dolgotrajni in prekomerni izpostavljenosti hrupu, pa uho določenih frekvenc (tonov) ni sposobno več zaznati, nastopi okvara sluha, ki je trajna in je ni mogoče več popraviti.

Kaj je hrup?

Hrup je vsak zvok, ki v naravnem in življenjskem okolju vzbuja nemir, moti človeka in škoduje njegovemu zdravju ali počutju ali škodljivo vpliva na okolje.

Vpliv hrupa na človeka?

S povečevanjem hrupa hitro narašča tudi nevarnost za poškodbe sluha in odločilen je vsak decibel. Vidne posledice so: nevroze, zmanjšana delovna sposobnost, stres, občutek nelagodja, zmanjšuje koncentracijo, moteno spanje in počitek, moteno komuniciranje in delno ali popolno izgubo sluha.

Viri hrupa?

Viri hrupa so različni, toda večina izmed njih je povezana z razvojem mest (promet, industrija). V zadnjih letih je prevladujoči vir hrupa promet.

Vir hrupa je objekt ali naprava, katerega uporaba ali obratovanje povzroča v okolju stalen ali občasen hrup, in je predvsem:

- industrijski, obrtni ali drug proizvodni objekt ali naprava, objekt ali naprava v kmetijstvu in gozdarstvu,
- cestna in železniška infrastruktura, parkirna hiša ali odprto parkirišče,
- letališče ali helikoptersko vzletišče,
- strelišče ali poligon za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev, zaščite in reševanja, ali druge javne prireditve,
- šolski lokal, ki uporablja zvočne naprave,
- premične samostojne zvočne naprave, radbišče,
- športna strelišča in podobni zabavišni objekti in naprave.

Zakonodaja?

Zakoni:

-Zakon o varstvu okolja

Uredbe:

-Uredba o hrupu v naravnem in življenjskem okolju

-Uredba o hrupu zaradi cestnega in železniškega prometa

-Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju

Odlok:

-Odlok o maksimalno dovoljenih ravneh hrupa za posamezno območje naravnega in bivalnega okolja ter za bivalne prostore.

IZVOR ZVOKA	RAVEN HRUPA (dB)	UČINEK
strel iz puške (bližina), hrup reaktivnega letala pri vzletu;	130 - 140	bolečina; izpostavljanje tako močnemu hrupu lahko povzroči trajno izgubo sluha;
udarec strele ob nevihti (v bližini), glasba v disku;	do 120	obstaja tveganje za trajno izgubo sluha (če smo izpostavljeni zvoku več kot 30 sekund);
zvok delovnega orodja (žaga, pnevmatsko kladivo), rock glasba;	do 110	obstaja tveganje za trajno izgubo sluha (če smo izpostavljeni zvoku več kot 2 do 15 minut);
podzemna železnica, motorji, kosilnica;	do 90	zelo moteče; trajne poškodbe sluha, če smo hrupu izpostavljeni 1-2 ure
električna brusilka, delovni stroji v industriji;	do 85	pri tej stopnji hrupa se začenjajo trajne poškodbe sluha (izpostavljenost mora trajati 8 ur);
mestni promet;	do 80	zelo moteče, moti pogovor;
sesalnik, sušilnik za lase;	do 70	nadležen zvok;
normalen pogovor;	do 60	
gospodinjski aparati;	40 - 60	
šepetanje;	okoli 30	zelo tiho
normalno dihanje;	10	komaj slišno